

**Силабус навчальної дисципліни
«ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА У СФЕРІ ОСВІТИ»**

Освітня програма: «Середня освіта (Історія)» (мова навчання – українська)
Спеціальність: А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Рік навчання: 2026-2027
Семестр: 2

Структурний підрозділ	Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін, історичний факультет
Викладачі:	 ПІБ: Адамовський Володимир Іванович Посада: доцент кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін Науковий ступінь: кандидат історичних наук Вчене звання: доцент Е-mail: volodymyr.adamovskyi@kpnpu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін. Профайл викладача: https://kaf-asipd.kpnpu.edu.ua/?page_id=297 https://scholar.google.com.ua/citations?user=3IJdClkAAAAJ&hl=uk ORCID ID: 0000-0002-9186-6234
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnpu.edu.ua/course/view.php?id=25419
Статус дисципліни	освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна
Політика дисципліни	<u>Академічна доброчесність</u>. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnpu.edu.ua/ Використання здобувачами вищої освіти в освітньому процесі інструментів ШІ чітко визначено “<u>Положенням про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка</u>”, введено в дію наказом в.о. ректора від 02 вересня 2026 р., № 144-ОД. URL: https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYojWNwNwkIED66qGDPPp

	HrB/view
Що будемо вивчати?	Вивчення навчальної курсу «Правові основи діяльності закладів освіти» сприятиме підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх викладачів, їх готовності кваліфіковано і майстерно виконувати свої професійні обов'язки, забезпечить оволодіння сучасними теоретичними і прикладними знаннями з аналізу та застосування норм професійній діяльності, допомагатиме подальшому професійному зростанню в умовах удосконалення правового регулювання вищої освіти в Україні.
Чому це треба вивчати?	Метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх магістрів системи знань про правове регулювання системи освіти в Україні, про втілення в освітніх нормах та практиці їх реалізації забезпечення права людини на освіту.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 03. Володіти знаннями про громадянські права в освітній сфері та застосовувати їх у методиці викладання громадянської освіти. ПРН 11. Здійснювати ініціативну педагогічну науково-дослідну та методичну активність, пошукову творчість, самореалізацію під час викладання історії та громадянської освіти. ПРН 12. Використовувати набуті теоретичні знання з історії та громадянської освіти та методики їх викладання у виробничій педагогічній практиці.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Освітній компонент сприяє формуванню у здобувачів таких компетентностей: Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та / або проведення досліджень за предметною спеціальністю Середня освіта (історія та громадянська освіта) і характеризується невизначеністю умов, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань, доносити власні знання, висновки та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до здобувачів освіти в закладах загальної середньої, фахової передвищої освіти, продовження навчання з високим ступенем автономії. Загальні компетентності (ЗК): ЗК 1. Володіння навичками критичного мислення. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 7. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності. ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), що полягає у схильності до нестандартного вирішення задач, самостійності міркувань та умовиводів. Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): СК 3. Розуміння громадянських прав у сфері освіти в контексті методики викладання громадянської освіти. СК 5. Розуміння сучасних методичних та методологічних тенденцій у викладанні історії та громадянської освіти у закладах загальної середньої освіти та врахування його в плануванні й реалізації освітнього процесу. СК 11. Здатність конструктивно і безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу. СК 12. Здатність застосовувати в процесі виробничої практики професійної діяльності набуті теоретичні знання з методики викладання історії та громадянської освіти.

Зміст дисципліни	Державна політика у сфері освіти. Загальна характеристика освітнього законодавства України. Управління у сфері освіти. Правове регулювання майнових відносин у сфері освіти. Правове регулювання трудових відносин з педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками закладів і установ освіти і науки. Договірні відносини у сфері освіти. Правове регулювання дошкільної освіти. Правове регулювання загальної середньої та позашкільної освіти. Правове регулювання професійної (професійно-технічної) освіти. Правове регулювання фахової передвищої освіти. Правове регулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Міжнародне освітнє право та правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір.
Методи навчання	Словесні, наочні методи; аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація.
Інформаційне забезпечення	Основні джерела: 1. Верлос Н. В. Реалізація конституційного права дитини на освіту в умовах збройного конфлікту: подолання дискримінаційних бар'єрів. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.</i> 2025. Вип. 91, ч. 1. DOI: 10.24144/2307-3322.2025.91.1.24. 2. Діхтярук А. Б. Конституційно-правовий статус студента як суб'єкта освітнього права: між публічно-правовим і приватно-правовим регулюванням. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.</i> 2025. Т. 4, № 89. С. 283–288. DOI: 10.24144/2307-3322.2025.89.4.41. 3. Мирошниченко В. О. Освітнє законодавство у діяльності педагога : силабус навчальної дисципліни за ОП «Середня освіта (Захист України)», II рівень вищої освіти на 2025–2026 н. р. Запоріжжя : БДПУ, 2025. 8 с. 4. Мирошниченко В. О. Освітнє право у схемах та таблицях : навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : SBA Print, 2026. 146 с. 5. Мирошниченко В. О. Освітнє право у схемах та таблицях : навч. посіб. / В. О. Мирошниченко, Ю. А. Мирошниченко, Ю. М. Фролов. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 145 с. 6. Мирошниченко В. О. Міжнародне освітнє право у схемах та таблицях : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2024. 100 с. Ці бібліографічні дані також наведені в освітніх матеріалах К-ПНУ. 7. Мельничук О. Ф. Правовідносини між здобувачем та закладом вищої освіти в контексті принципу верховенства права. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.</i> 2026. Т. 1, № 93. С. 294–299. DOI: 10.24144/2307-3322.2026.93.1.41. 8. Марченко Р. В. Співвідношення права на освіту та доступу до освіти. <i>Аналітично-порівняльне правознавство.</i> 2026. Т. 3, № 1. С. 246–250. DOI: 10.24144/2788-6018.2026.01.3.37. 9. Вища освіта різних країн світу : монографія / за наук. ред. О. І. Шапран. Переяслав : ФОП Домбровська Я. М., 2020. 488 с. Додаткові джерела 10. Адамовський В. І., Семенюк-Прибатень А. В. Міжнародний досвід організації інформаційно-аналітичної діяльності: тенденції нормативно-правової співпраці України та зарубіжних країн. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.</i> 2023. Вип. 75, ч. 3. С. 129–137. Науковий вісник Ужгородського НУ 11. Адамовський В. І., Семенюк-Прибатень А. В., Хоптяр Ю. А. Аналіз юридичного захисту інтелектуальної власності у контексті воєнного стану: виклики та можливості. <i>Юридичний науковий</i>

	електронний журнал. 2024. № 1. DOI: 10.32782/2524-0374/2024-1/103. DOI статті 12.Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки / М-во освіти і науки України. Київ, 2020. 71 с. Електронна версія документа 13.Детюк А. М., Пивовар Ю. І. Правове забезпечення механізму здійснення державного замовлення освітніх послуг в Україні: адміністративно-правовий аспект : монографія. Тернопіль : Осадца Ю В., 2019. 227 с. 14.Освітня реформа: результати та перспективи : інформаційно-аналітичний збірник / М-во освіти і науки України, Ін-т освітньої аналітики. Київ, 2019. 227 с. Електронна версія збірника 15.Хомишин І. Ю. Розвиток освіти в Україні в умовах євроінтеграції: концептуальні питання адміністративно-правового регулювання : монографія. Київ : Людмила, 2018. 499 с. 16.Димань Т. М., Боньковський О. А., Вовкогон А. Г. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес : навчально-методичний посібник. Одеса : НУ «ОМА», 2017. 106 с. 17.Карпенко О. Правове забезпечення вищої освіти : тексти лекцій. Дрогобич : РВВ Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка, 2017. 146 с.											
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Лекційні заняття (16 год.), семінарські заняття (14 год.), самостійна робота (60 год.).											
Система оцінювання результатів навчання	Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна, самостійна робота (аналітичне завдання). Підсумковою оцінкою є залік. Розподіл балів, які отримують студенти <table><tr><td colspan="3"></td><td rowspan="2">Залік</td></tr><tr><td>Аудиторна робота</td><td>Самостійна робота</td><td>МКР</td></tr><tr><td>40</td><td>20</td><td>40</td><td>100</td></tr></table>				Залік	Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР	40	20	40	100
			Залік									
Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР										
40	20	40	100									
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view											
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота											
Підсумковий контроль	Залік.											
Локація	URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/											